

[Ib Nørlund]

først og fremmest på, at regeringen i sin politik ikke lever op til hans undertiden velklingende ord, og jeg vil her holde mig til Sydafrika. Regeringen har med rette fordømt dette racistiske og fascistiske styre, som plager det store flertal af Sydafrikas og Namibias folk. Man har stemt for resolutioner i FN, men når det gælder at lade ord følge af handling, så har man altid tusinde undskyldninger. Så mindes man Peer Gynt, der siger: ja, tænke det, ønske det, ville det med, men gøre det, nej, det skønner jeg ikke. Sydafrikas frihedsbevægelser appellerer om økonomiske sanktioner, om sportslige sanktioner imod den apartheid, som strider imod FNs grundlag. Hr. Vorster dernede praler med, at hver eneste sydafrikansk vare, der eksporteres, er som en mursten i det sydafrikanske bygningsværk. Men Danmark yder fortsat eksportkreditgarantier til Sydafrika. Hr. Per Hækkerup lovede i 1970, da han var i opposition, at en socialdemokratisk regering ville undlade at yde sådanne garantier. Jeg kan henvise til Folketingstidende 1970-71, sp. 2530 og 2541, hvis det har interesse.

Danmark har siden 1968 opretholdt en statslønnede eksportstipendiat i Johannesburg. Han har en løn, som i 1973 lå på 150.000 kr. Han skal rapportere investeringsvilkår og afsætningsmuligheder. Kunne der ikke gøres noget ved det?

Elsams kulimport har jeg gentagne gange fremdraget både her og i udvalgene, og jeg må erindre om Elsamdirektøren Th. Jensens udtalelse: hvis regeringen fremsætter moralske forbehold over for os, kan jeg ikke forestille mig, at vi ikke ville rette os efter dem.

Danmark har en betydelig frugtimport fra Sydafrika, også foretaget af statslige organer. I Grønland i sommer kunne jeg se, hvordan de lå i KGHs lager. De bliver brugt i storkøkkener og alt sådan noget her, og det foregår, samtidig med at man i EF ødelægger frugt i mægtig målestok.

Andre ting kunne der advares imod, men man har ikke grebet ind. Man har ikke engang villet advare andre, og det er svagheden i dansk Sydafrikapolitik, og jeg synes ikke, det må være behageligt at bære på en sådan tvetydighed.

Udenrigsministeren kom også ind på Mellemøsten. Det har længe været og forbliver et af de farligste krigsarnesteder, skønt der her er anvist løsninger i FNs resolutioner. Det

erkendes for så vidt af udenrigsministeren, men der er nogle dunkelheder. Det er denne bemærkning om, at en vis følelse af isolation gør sig gældende i Israel. Ja men har man ikke tænkt på årsagen dertil? Det er da vist en ret uundgåelig følge for en regering, som i mere end 10 år har siddet FNs enstemmige resolutioner overhørig, og som for nylig mente at have ret til at bombe hundredvis af mennesker til døde 200 km inde på andre staters område. Man siger, man har imødegået denne isolation ved at aflægge forskellige visitter i den forbindelse og har fremsat invitationer, men har man gjort noget for at forklare, hvad det er, der nærer den isolation, som bliver følgen af Israels officielle politik?

Selv om det er forståeligt, at højrefløjens angreb kan have forårsaget en vis skævhed i redegørelsen, må det alligevel undre, hvor relativt lidt udenrigsministeren beskæftigede sig med problemerne om videreførelse af den internationale afspænding, det, som forbliver den internationale politiks mest afgørende problem.

Jeg siger naturligvis ikke, at udenrigsministeren er krigerisk. Jeg kender hans milde og bløde sind, som vi ofte træffer, men jeg kan alligevel ikke betragte hans udeladelser her som helt tilfældige. Det gælder navnlig i forbindelse med det afgørende problem, standsningen af oprustningen og overgangen til afrustning. Bevares, der er nedsat et sekretariat. Men det er vel ikke hele historien.

USAs ledelse har som bekendt i de senere måneder truet med at sætte neutronbomben i masseproduktion. NATO-chefen Haig har allerede forsikret, at den ville blive trindt fordelt rundt i Vesttyskland. Det har skabt udbredt bekymring hos alle, som sætter håb til afspænding og afrustning. Men udenrigsministeren har været tavs her i dag, og ved enhver anden given lejlighed har denne sag overhovedet ikke været berørt. Jeg må også udtrykke min beundring for alle de øvrige ordførere her i dag, som fuldstændig har undgået at nævne et ord om denne side af sagen. Her er dog tale om et nyt, frygteligt ødelæggelsesvåben. Man siger, at det slår mennesker ihjel uden at vælte fast ejendom, og at det skulle være det fortræffelige ved det. Men det betyder, at mennesker dør, de fleste af stråling efter ugers og måneders forløb, hvilket i øvrigt også viser, at der ikke er tale om et defensivt våben, tværtimod.